

Suomen Akateemisten Naisten Liitto
Tapahtumatori 18.11.2022
Avauspuhe, Nasima Razmyar (JS/ML)

Hyvät ystävät, arvoisat juhlaseminaarin osallistujat,

oikein lämpimästi tervetuloa tänne Helsingin kaupungintalolle ja tapahtumatorille.

On suuri ilo ja kunnia saada olla kanssanne täällä Suomen Akateemisten Naisten Liiton sadannen vuosikokouksen kunniaksi järjestettävässä seminaarissa.

Suomen Akateemisten Naisten Liitto perustettiin vuonna 1922 tarkoituksenaan kannustaa naisia opiskelemaan ja vaikuttamaan yhteiskunnassa. Sama perustehtävä Liitolla on edelleen, 100 vuotta myöhemmin. Tämän perustehtävän äärellä koen liikutusta ja mietin oman synnyinmaani Afganistanin tyttöjä, joilta tämä kouluttautumisen mahdollisuus on jälleen kerran viety. Työ tasa-arvoisten mahdollisuuksien eteen on myös työtä valon tuomiseksi pimeyteen. Suuri kiitos teille työstänne!

Haluan jakaa kanssanne ajatuksia Helsingin työn merkityksestä tasa-arvon toteutumiseksi sekä kuvata niitä ilmiöitä, joiden parissa työskentelemme tiiviisti. Naisten oikeudet ja koulutus sekä laajemmin tasa-arvo ja yhdenvertaisuus yhteiskunnassa ovat minua työssäni eteenpäin puskevia arvoja. Arvoja, joiden vuoksi kannattaa taistella, ja joiden hyväksi tulee tehdä töitä päivittäin.

Me Helsingin kaupungilla teemme systemaattista työtä sen eteen, että tasa-arvo etenee niin henkilöstömme keskuudessa kuin kaupunkilaisille tarjoamissamme palveluissakin. Tunnistan työmme merkityksen suhteessa juhlanne teemaan, rakenteiden joustavuuteen, sillä kaupungin palvelut ovat keskeinen keino joustavan ja tasapainoisen elämän tukena.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden perusteet luodaan jo varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa. Se, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus oppia ja opiskella, ennakkoluulottomasti, omia toiveita kuunnellen ja vahvuuksia kehittäen, luo perustaa tasa-arvoiselle työelämälle.

Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on olla maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia. Tämä tarkoittaa, että kaikilla lapsilla tulee olla yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet kasvaa, oppia ja kehittää itseään. Unelmointi ja omien unelmien tavoittelu on kaikkien lasten ja nuorten oikeus, sukupuolesta tai omista lähtökohdista, asuinalueesta tai perhetaustasta riippumatta.

Tavoitteemme on, että jokainen päiväkotikoulu on hyvä päiväkotikoulu, ja jokainen koulu on hyvä koulu.

Suomalainen tasa-arvoinen koulujärjestelmä, korkeasti koulutetut ja ammatillisesti korkealle arvostetut opettajat, sosionomit ja lastenhoitajat luovat tähän erinomaisen pohjan. Meillä on maailman parhaat opettajat ja laadukkaat, kunnianhimoiset opetussuunnitelmat. Oppijat kohdataan yksilöinä ja jokaiselle on tarjolla yksilöllisesti räätälöityä tukea.

Mutta haasteitakin toki on, kuten julkisessa keskustelussakin on tuotu esiin.

Henkilöstöpula erityisesti varhaiskasvatuksen puolella heikentää hyvinvointia niin alan työntekijöiden kuin perheidenkin kohdalla. Tavoitteemme onkin vahvistaa alan veto- ja pitovoimaa, panostaa työnteon olosuhteisiin ja johtamiseen sekä myös palkkaukseen. Toivomme, että myös kansallisessa päätöksenteossa ymmärretään, etteivät kaupungit yksin pysty ratkomaan tätä kriisiä: tarvitsemme akuutisti lisää korkeakoulutuksen aloituspaikkoja työvoimapula-aloille ja alueille. Lisää korkeasti koulutettuja ammattilaisia.

Tässä ajassa meitä haastaa myös asuinalueidemme eriytyminen. Kaikki koulut Helsingissä ovat hyviä kouluja, eikä meillä ole absoluuttisesti hyviä tai huonoja alueita. Mutta selvää on, että joillain alueilla tai yksittäisissä kouluissa on enemmän haasteita kuin toisissa. Näille tarvitaan myös enemmän resursseja – esimerkiksi koulunkäyntiavustajia tai

Olemme juuri uudistaneet niin kutsutun tarveperusteisen rahoituksen jakoperusteet. Tarveperusteisella rahoituksella edistetään oppimistulosten erojen kaventumista ja hyvinvoinnin kasvua – mikä vahvistaa oppilaiden mahdollisuuksien tasa-arvoa. Jotta jokainen voisi kukoistaa omalla tavallaan.

Uudessa mallissa rahoitusta jaetaan alueellisten väestötietojen sijaan koulukohtaisten tietojen perusteella. Näin lisäresurssit saadaan kohdennettua tarkemmin yksittäisten koulujen tarpeiden mukaan. Uusi rahoitusmalli otetaan käyttöön ensi lukuvuonna.

Asuinalueiden eriytymiseen puututaan kaupungin tasolla toki myös monin muin keinoin, esimerkiksi sekoittavalla asuntopolitiikalla, kehittämällä alueiden liikenteellistä saavutettavuutta ja panostamalla palveluiden laatuun ja saatavuuteen kaikkialla Helsingissä. Tämä työ on kuluvan strategiakauden keskeisimpiä painopisteitä.

Koulujen resursseihin vaikutetaan suoraan myös kaupungin talousarviossa. Helsingin ensi vuoden budjetti on parhaillaan kaupunginvaltuuston käsittelyssä. Olen iloinen, että kasvatuksen ja koulutuksen määrärahat kasvoivat lähes 600 eurolla oppijaa kohti tämän vuoden tasoon verrattuna. Nämä ovat euroja, joilla rakennamme tasa-arvoista, yhdenvertaista ja oppijoiden yksilölliset tarpeet huomioivaa oppimispolkua helsinkiläislapsille ja -nuorille.

Hyvät kuulijat,

Tilastojen mukaan helsinkiläiset ovat korkeammin koulutettuja kuin suomalaiset keskimäärin. Helsinkiläisnaiset ovat kouluttautuneet miehiä pidemmälle: helsinkiläisistä 25–44-vuotiaista naisista 60 prosentilla on korkea-asteen tutkinto, kun saman ikäisistä miehistä korkeakoulutettuja on 45 prosenttia. Olen ylpeä meistä naisista, vaikka samalla kannan huolta miesten laskevasta koulutustasosta. Tavoitteen täytyy olla, että kaikki sukupuolet kouluttautuvat ja kansallinen koulutusaste olisi yli 50%. Siten nousisimme kansainvälisten verrokkimaiden rinnalle ja takaisimme Suomen menestykselle tarvittavan osaamistason.

Vaikka helsinkiläiset ovat korkeammin koulutettuja kuin suomalaiset keskimäärin, Helsingissä asuu myös muuta Suomea enemmän vailla perusasteen jälkeistä koulutusta olevia. Matalasti koulutettujen korkeampaa osuutta selittää osittain Helsingin suuri maahanmuuttajaväestö, jonka ennustetaan nousevan seuraavan reilun kymmenen vuoden aikana nykyisestä 17 prosentista 26 prosenttiin. Tämä pitää tunnistaa, jotta jokainen uushelsinkiläinen saa yhdenvertaiset mahdollisuudet joustavaan ja omia tavoitteita palvelemaan elämään.

Vaikka naiset ovat korkeammin koulutettuja, ovat he edelleen vähemmistössä yhteiskunnan ja erityisesti elinkeinoelämän johtavissa viroissa. Myös naisten ja miesten välinen palkkakuilu on edelleen olemassa. Mitä me kasvatuksen ja koulutuksen saralla voisimme tehdä tasa-arvoisemman työelämän edistämiseksi?

On tärkeää, että lapsilla ja nuorilla on monenlaisia esikuvia ja heille tarjotaan mahdollisuuksia oppia ja opiskella omien kiinnostustensa mukaisesti. Työelämän ja tiettyjen ammattien stereotyyppioita tulee rikkoa, ja rohkaista tyttöjä hakeutumaan miesvaltaisille aloille – ja päinvastoin.

Olen itse hyvin kiitollinen, ja koen yhtenä tärkeänä osana työtäni, että saan olla esimerkkinä nuorille naisille ja tytöille, erityisesti maahanmuuttajataustaisille. Olen Suomen ensimmäinen pakolaistaustainen ja afgaani kansanedustaja, sekä myös nykyisessä työssäni apulaispormestarina ensimmäinen tällä taustalla. Toivon, että voin omalla esimerkilläni rohkaista tyttöjä ja naisia kouluttautumaan, tavoittelemaan unelmiaan ja etenemään rohkeasti uralla.

Tapasin tällä viikolla työmatkalla Haagissa Yhdysvaltojen Hollannin suurlähettilään **Shefali Razdan Duggalin**. Tunsin välitöntä sielunsisaruutta – olemme molemmat nuoria naisia, molemmat pakolaistaustaisia. Toivon, että tulevaisuudessa tällaiset kohtaamiset eivät ole yhtä harvinaisia kuin tänä päivänä. Tarvitsemme enemmän naisvaikuttajia, esikuvia, sekä Suomessa että globaalisti. Keskustelimme lähettilään kanssa siitä, miten merkityksellisiä ovat ne kohtaamiset, joita saamme kokea siellä, missä valtaa pitävät eivät yleensä käy. Miten kiitolliselta tuntuu antaa kasvot ja malli sille, että värilliset pienet tytöt voivat olla isona ihan mitä vain.

On hienoa, että tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa ja työelämää edistetään myös Suomen Akateemisten Naisten Liiton kaltaisissa järjestöissä. Kiitos arvokkaasta työstänne tasa-arvon ja naisten koulutuksen hyväksi, ja erityisesti myös maahanmuuttajataustaisten naisten kotoutumisen ja koulutuksen hyväksi.

Lämpimät onnitteluni 100-vuotiaalle järjestölle!

Oikein mielenkiintoista ja ajatuksia herättelevää seminaaria teille kaikille, ja upeaa juhlatiikonloppua!